

ประเด็นปัญหา

๙. ปัญหาแนวเขตที่สาธารณประโยชน์ แปลง “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ทุ่งเคล็ด” จังหวัด เพชรบุรี ทับที่สงวนหวงห้ามของกรมราชทัณฑ์

ข้อเท็จจริง

กรมราชทัณฑ์หารือขอให้เพิกถอน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๒๖๐ ตำบลวัดจันทร์ (วังไคร้) อำเภอแก่งกระจาน (ท่ายาง) จังหวัดเพชรบุรี ของราษฎรซึ่งออกทับที่ดินราชพัสดุของกรมราชทัณฑ์ (ทัศนสถานเปิดเขากลิ้ง) ตำบลวังจันทร์ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี แต่สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญพิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ราชพัสดุแปลงทัศนสถานเปิดเขากลิ้งตั้งอยู่ในเขตที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ทุ่งเคล็ด” ที่ได้ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว และยังมีเนื้อที่สาธารณประโยชน์บางส่วนอยู่นอกเขตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงอีก จึงมีปัญหาว่าพื้นที่ทั้งหมดของที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ทุ่งเคล็ด” มีอาณาเขตครอบคลุมแค่ไหน เพียงใด สถานะที่ดินสงวนหวงห้ามของกรมราชทัณฑ์ และการออก น.ส.๓ ก. เลขที่ ๓๒๖๐ ดังกล่าว ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ข้อกฎหมาย/ ระเบียบ/ หนังสือเวียน

๑. ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘ วรรคสอง (๑), มาตรา ๘ ตรี
๒. ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. ๒๕๑๗ ข้อ ๓, ๔
๓. คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๒๘/๒๕๑๑ ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินแม้จะหมดสภาพตราบไต่ที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพยังคงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

ความเห็น กรมที่ดิน

เมื่อทางราชการได้สงวนหวงห้ามที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ทุ่งเคล็ด” ไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๔ เนื้อที่ประมาณ ๑,๑๒๕ ไร่ แต่ได้มีการประกาศสงวนหวงห้ามเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการของกรมราชทัณฑ์ ๖๐๐ ไร่ โดยสงวนหวงห้ามทับซ้อนในที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ทุ่งเคล็ด” และกรมราชทัณฑ์ได้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินแล้ว โดยใช้เป็นที่ตั้งทัศนสถานเปิดเขากลิ้ง ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ทางราชการได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ พบ ๐๐๓๙ แปลง “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ทุ่งเคล็ด” เนื้อที่ ๒,๑๔๙ - ๐ - ๒๐ ไร่ โดยรวมที่ดินที่เป็นที่ตั้งของทัศนสถานเปิดเขากลิ้งด้วย แต่เมื่อราษฎรขอรังวัดตรวจสอบ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๒๖๐ และกรมราชทัณฑ์คัดค้านจนกระทั่งมีการสำรวจตรวจสอบ ความจริงปรากฏว่าที่ดินที่กรมราชทัณฑ์ใช้เป็นที่ตั้งทัศนสถานเปิดเขากลิ้งอยู่ในเขตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ พบ ๐๐๓๙ ประมาณ ๕๑๖ - ๐ - ๙๓ ไร่ และอยู่นอกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าวประมาณ ๗๕ - ๐ - ๕๙ ไร่ การใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ทุ่งเคล็ด” ของกรมราชทัณฑ์ เป็นกรณีที่มีการสงวนหวงห้ามเป็นที่สาธารณประโยชน์ก่อนที่จะมีการสงวนหวงห้าม เพื่อให้กรมราชทัณฑ์ใช้ประโยชน์ในราชการ ที่ดินบริเวณดังกล่าว จึงยังเป็น

ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจะต้องดำเนินการ
ถอนสภาพตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
สำหรับกรณีที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งเลี้ยงสัตว์ทุ่งเคล็ด” ส่วนที่ยังไม่ได้ออกหนังสือ
สำคัญสำหรับที่หลวงประมาณ ๗๕ – ๐ – ๕๔ ไร่ นั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรมราชทัณฑ์
เข้าใช้ประโยชน์แล้วก็เห็นควรถอนสภาพไปในคราวเดียวกัน โดยไม่จำเป็นต้องออกหนังสือ
สำคัญสำหรับที่หลวงประเภทพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันอีกกรณี น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๒๖๐
ตำบลวัดจันทร์ (วังไคร้) อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
เนื่องจากบางส่วนออกทับที่ดินของกรมราชทัณฑ์ (ทัณฑสถานเปิดเขากลิ้ง) จะต้อง
ดำเนินการแก้ไข น.ส. ๓ ก. ดังกล่าวตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
(แจ้งจังหวัดเพชรบุรี ตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๑.๔/๒๕๗๙๖ ลงวันที่ ๗
กันยายน ๒๕๕๙)